

Es indispensable un cop polític de govern que resolgui els problemes de l'aragonesa

Política i religió El gest lamentable d'Oliveira Salazar

per J. M. LLADO FIGUERES

UNA bandera del feixisme, és la religió. Una justificació del seu alçament, és la persecució religiosa. La clerecia, fent causa comú amb els militaristes i el capitalisme, ha abandonat totalment la seva finalitat espiritual per a llançar-se a la lluita en defensa d'uns interessos que, precisament, no tenen res a veure amb aquella finalitat substancial.

No és la primera vegada que a Espanya l'església es declara belligerant. La guerra civil del segle passat tingué més de religiosa que de política. El carlisme, en defensar el seu ideal polític — ideal regressiu i adhuc anticristià — afirmava defensar també l'ideal religiós. Els identificava tots dos, i així li semblava suficient per a combatre les forces populars. La posició de la clerecia d'aleshores produí les reaccions del 1833 i del 1835.

Però l'església militant, a desgrat d'aquestes experiències — amb incendis d'edificis religiosos i amb sacrificis humans — seguia amb la seva posició d'intransigència. Els límits assaigs de les Constitucions del 1855, 1869 i 1876 establint una certa tolerància respecte a les altres religions, provocaven explosions d'hostilitat de la clerecia. L'any 1885 aquesta protesta sortia a la superfície; l'any 1889 bisbes i sacerdots mobilitzaven els fidels per a sol·licitar el restabliment d'allò que ells en deien i en diuen unitat de la fe; l'any 1876 les dames aristocràtiques clamaven per l'exclusivitat de la religió catòlica.

L'opinió liberal no podia fer sentir la seva veu. L'església exercia una decisiva influència en la governació del país. I els alts Poders de l'Estat — un Estat esquelètic — sumaven el seu esforç al de la intransigència clerical. Per això quan s'intentava la reforma de l'article onzè de la Constitució del 1876, no ja en el sentit de separar l'Església de l'Estat, sinó de permetre que els protestants gaudissin de la llibertat suficient per a practicar els seus cultes, s'iniciava una reacció extraordinària. L'Església pressiona i l'Estat no s'atreveia a reformar res.

En advenir la República els catòlics vlogueren adoptar una posició de màrtirs. Cridaven com si algú els perseguís. La clerecia s'entestava altra vegada a fer inseparables el sentiment religiós i la filiació política. No vlogueren renunciar a l'ideal monàrquic, creient que si la corona era restaurada, seria restablerta també com a oficial de l'Estat la religió catòlica. El 25 d'abril del 1931 el cardenal-arquibisbe de Toledo publicava una carta contra el règim. El bisbe de Vitoria, dies més tard, expressava l'odi que sentia per la democràcia republicana. I la multitud es llançava al carrer el 10 de maig a cremar cònsols.

Però el Govern, fidel als principis liberals, publicava el 22 de maig un decret de justícia en el qual es proclamava la llibertat de cultes i autoritzava les confessions per a l'exercici públic i privat dels seus rites. L'Estat delimitava perfectament els dos camps: aquí l'Estat; allà l'Església. Muñoz Torrero, sacerdot, havia afirmat amb raó que el conceniment de les matèries espirituals pertanyia exclusivament a la potestat eclesiàstica, i que els assumptes temporals eren privatis de la potestat civil.

Que la República francesa havia esperat trenta anys per arribar a la separació? En efecte; però el retard, la vacil·lació amb què la III República francesa afrontà el problema polític-eclesiàstic, fou causa — i les seves críes més fortes, perquè va donar-se motiu a uns atacs paròics que portaraven la vida pública.

La República espanyola podia actuar, en aquest sentit, amb major independència. El 14 d'abril quedava anul·lat el Concordat amb Roma. Es doctrina reconeguda pels tractadistes de dret canònic que els concordats són pactes bilaterals entre el Vaticà i el cap de l'Estat que els signa. Es a dir, el Concordat del 1851 era fet entre el Vaticà i la reina Isabel. Quan sobrevé, per tant, un canvi de règim en un país, automàticament el pacte bilateral queda trencat. Un dels contractants perd autoritat i força legal, i cessa la vigència del pacte.

Han passat moltes coses en sis anys i quatre mesos. Passen moltes coses. Una profunda commoció ha portat, i portarà, greument la vida del país. El ministre de Justícia, però — home catòlic — ha permès, en privat — amb les limitacions necessàries — l'exercici del culte catòlic. No hi tenim res a dir. Però cal fer un saludable advertiment: la represa d'aquest culte que, després, a l'hora de la normalitat, potser es farà extensiva, no ha de significar un retorn a l'anterior estat de coses. Ha de quedar ben concretada i ben entesa la funció de l'Església. La barreja de la religió amb la política produeix fatalment un explosiu: el clericalisme. I el clericalisme, com el militarisme, com tot el que suposa ingenuïtat en la governació de l'Estat, és perjudicial no sols per l'Estat, sinó també per allò que la mateixa ingenuïtat representa.

Els creients espanyols han de sentir la religió com un estat de consciència, no com una arma política. L'experiència els ha estat prou dura. Que ningú no oblidí que si la fe catòlica hagués estat un sentiment substancial amb el poble, mes que un ambient mudable; si hagués tingut en profunditat de convicció tot el que tenia de superfície social; si el catòlic se l'hagués ensenyat a ésser-ho mes que a aparatar-ho; si la majoria dels creients no haguessin confós la religió amb els seus rites, la fe amb la rutina i l'oració amb el monòleg, aleshores la religió hauria sobreviscut a la separació de l'Església i l'Estat, perquè no necessitaria el seu ajut ni de l'ortodòxia oficial, sinó que s'alimentaria d'ella mateixa; de la fe que, quan ho és, està al marge i per damunt de l'Estat i a prova de lleis i de contagis.

Consell de la Generalitat

No ha tractat assumptes polítics

Poc després de les sis de la tarda va quedar reunit al saló d'actes del Palau de la Generalitat els membres del Govern, que, tal com s'havia anunciat, celebraren Consell, presidit per l'honorable senyor Lluís Companys.

A les deu de la nit va donar-se per acabada la reunió. Abans, a dos quarts de nou, va abandonar el Consell el senyor Joan Comorera, el qual s'adreça al Gabinet Telegràfic, d'on en sortí mitja hora després, reintegrant-se a la reunió que s'estava celebrant. En tornar el conseller d'Economia, els periodistes d'interrogatori, i Joan Comorera respongué simplement que el Consell duraria aproximadament una hora més.

En acabar-se el Consell, els informadors preguntaren als primers sortits, consellers d'Agricultura i Promocions, senyors Cavet i Serra Font, sobre allò tractat a la reunió, contestant el conseller d'Agricultura que s'havien aprovat diverses qüestions de tràmit i que era interessant de remarcar un acord responsabilitat dels Ajuntaments de Catalunya i altres organismes oficials sobre la política de proveïments.

El conseller d'Economia digué als reporters que havia estat aprovat un decret nomenant una ponència que reglamentaria l'aprofitament forestal, de cara a l'hivern, a fi que no faltà carbó vegetal a Catalunya i faltà

El Govern ha estudiat la situació de la indústria de guerra

No ha tractat assumptes polítics

per a la indústria, així com per a evitar les tals abusives. Afegí que s'havia aprovat també la intervenció en la indústria suera.

En sortir el President Companys, es limità a dir que el secretari del Consell donaria una referència de tot el que s'havia tractat.

REFERENCIA DEL CONSELL

El senyor, Sbert facilità als periodistes la següent referència verbal: El Consell s'ha dedicat en primer terme a tractar els assumptes relacionats amb el Govern de la República i, d'una manera especial, sobre els proveïments i funcionament de la indústria de guerra, que representa un esforç per a Catalunya, que cal per tots els mitjans, intensificar cada dia més.

Sobre proveïments es reorganitzà el sistema de distribució, havent-se aprovat un decret de Governació fent responsables els alcaldes i presidents dels Sindicats Agrícoles del compliment del decret del 6 de juliol i altres disposicions referents a la política de proveïments. Sobre aquest assumpte s'ha nomenat una ponència formada pels consellers de Governació, Agricultura i Promocions.

El Consell s'ha ocupat també d'altres bases d'acord amb el Govern de la República, per a coordinar els centres d'ensenyament que depenen del Ministeri d'Instrucció Pública

A PARIS CREUEN QUE HA ESTAT ATIADA PER BERLIN

Paris, 20. — Unànimement, els periodistes d'aquest matí condemnem l'extravagància de Portugal i Oliveira Salazar, trencant les relacions diplomàtiques amb el Govern de Praga. Es fa observar que la veracitat dels motius exposats per Praga era tan evident, que dies abans de refusar la comanda del Govern portuguès, les fabriques de l'Estat havien refusat una comanda del Govern de Mèxic.

El que més espanta és la desaprofitejament del dictador de Portugal mesclant el nom de Moscou en aquest assumpte. Aquest procediment és tan intol·lable, revela una manca tan extraordinària de tacte i de cortesia internacional, que podem assegurar que adhuc els cercles conservadors, que havien creat entorn d'Oliveira Salazar el mite del dictador bo, no poden justificar-lo en aquests moments.

Es clar que el fet que la premsa hagi trobat la solució d'aquesta divergència entre els dos països — tal punt recomanable, fa tement que el Govern de Lisboa, ja lligat a Berlín per convencions un xic misterioses, hagi estat induït a això per consellers interessats a veure les acusacions contra Txecoslovàquia, fins ara fetes d'una manera particular per la premsa nazi, tinguessin en certa manera un estat de fet en les relacions internacionals.

L'opinió general de la premsa i dels cercles francesos, com hem conegut, és francament dolenta. Notícies procedents de Londres és que a la capital anglesa es considera l'assumpte com a lamentable i hom no concep que Oliveira Salazar hagi pogut obrar d'aquesta manera.

En primer lloc ja se sap que Londres no accepta aquesta divisió d'Europa en blocs ideològics, perquè es veu pitjor que podria succeir a la diplomàcia anglesa i europea en general. En segon lloc es considera que Portugal ha complicat extraodinàmicament el problema de la intervenció, ja agredida pels insults i temptats contra els vaixells mercantils a tota la Mediterrània i que, per l'extensió que prenen, fan suposar que Franco compta amb ajuts molt forts i disposats a donar la caça.

Aquest és el criteri, com ja es pot veure, pot falagar que ha merescut el gest d'Oliveira Salazar. El dictador portuguès, que tenia la coqueteria d'ésser quelcom més que un dictador, ha demostrat que no és ni més ni menys que els altres «ducs».

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El gest lamentable d'Oliveira Salazar

efrers i generalíssims que hi ha a Europa.

L'ACTITUD DEL GOVERN TXECOSLOVAC FOU DETERMINADA PER CONSIDERACIONS A LA NO INTERVENCIÓ

Praga, 20. — Aquesta tarda ha estat publicada una nota oficial sobre la ruptura de relacions diplomàtiques esdevinguda entre Portugal i Txecoslovàquia.

Entre altres coses, la nota oficial en aquest diu:

«L'actitud del Govern txecoslovac en allò que fa referència al proveïment d'armes a Portugal, fou determinada per consideracions sobre la guerra civil espanyola i sobre la no intervenció i les obligacions que d'aquesta es despreuen per a Txecoslovàquia».

Quan per primera vegada el ministre de Portugal a Praga es dirigí al ministeri txecoslovac d'Afers Estrangers per a demanar-li la conformitat a la sortida d'una expedició d'armament, el ministre txecoslovac li feu una declaració en vista esmentada. A l'efecte, el dia 2 d'aquest mes el ministre d'Afers Estrangers comunicà al ministre de Portugal que Txecoslovàquia atorgaria l'esmentada autorització si Portugal feia una declaració en el sentit que les armes en qüestió no serien reexportades a cap dels dos bàndols que lluiten a Espanya.

Són inexactes les declaracions de Portugal, segons les quals el proveïment d'armes en qüestió fou estipulat en tots els seus detalls, i que el ministre d'Afers Estrangers hi donés la seva conformitat, i que després se n'hagués desdit.

Les negociacions se celebraven normalment, quan el dia 1 d'aquest mes el Govern txecoslovac s'assabentà que el Govern portuguès havia publicat un decret pel qual quedaven exclòs les empreses txecoslovàques de la llista de concursants als seus proveïments. Però tot i això, el ministeri d'Afers Estrangers volgué donar una prova de bona voluntat, puix que digué que no s'oposaria a l'exportació de les esmentades armes si Portugal feia la declaració esmentada anteriorment i derogava el decret en qüestió. Es mes: accedí a l'exportació de les esmentades armes, sempre que els termes de lliurament fossin compatibles amb les exigències del programa d'armaments de Txecoslovàquia.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

El fet que el Govern portuguès rebutja aquestes noves propostes de pau fou l'única causa del conflicte.

Antena L'activitat del Parlament

Creiem — i ho diem sota la nostra personal responsabilitat — que la reobertura del Parlament català no ha de limitar-se a una sessió simbòlica. Frou sabem les dificultats que existeixen en les presents circumstàncies per al funcionament regular del mecanisme parlamentari. Però sabem també les dificultats que porta la manca d'aquest funcionament.

En la sessió del dimecres passat hi va haver, ultra el valor simbòlic de la reunió de la Cambra, valor que va perdre tot el seu relleu en l'elevat i oportunitat del President Companys, el plantejament de qüestions legislatives concretes, com la proposta del mandat parlamentari i la ratificació dels acords de la Diputació

DE L'ESTRANGER

XINA COMBAT PER LA SEVA INDEPENDENCIA I PER LA JUSTICIA INTERNACIONAL

(Ve de la 1ra. pàgina)

Xang-Hai, 20. — Continua essent impossible confirmar, de font independent, les notícies sobre l'avancament de les forces japoneses. Si aquest avançament efectiu, la part més considerable de les forces japoneses ha de trobar-se ara isolada entre els exercicis xinesos i els rius Hoangpu i Sutzueu.

Els últims esdeveniments militars han determinat l'evacuació dels ciutadans alemanys i les autoritats consulars han donat ordres que es concentrin a determinats llocs de la població.

El Govern de Nankin ha promulgat una llei de defensa antiaèria que s'aplicarà igualment als xinesos i als estrangers residents que posseïxin propietats. La llei preveu tota mena de mesures per a la defensa activa i passiva; el Govern no indemnitzarà els particulars en el cas d'incursió de propietats privades per a la defensa antiaèria.

ELS NIPONS ANUNCIEU UNA GRAN BATALLA

Teoquo, 20. — Telegrames de font japonesa anuncien que es troba en una gran batalla al sud de la regió de Pequín.

LLUITA COS A COS

Xang-Hai, 20. — A la batalla s'ha registrat una violenta lluita cos a cos a l'est de la Concessió Internacional.

Els xinesos s'han esforçat a tancar la línia de defensa i d'atac de les forces japoneses.

CALMA RELATIVA ALS FRONTS

Xang-Hai, 20. — S'anuncia de font xinesa que la situació no ha sofert modificacions en les darreres 48 hores. Regna als fronts terres calma relativa, però en canvi, l'aviació japonesa ha desplegat bastant activitat i ha destruït un pont de ferrocarril de Nankin a Xang-Hai, prop de Henli.

SOBRE L'ESPIONATGE NAZI-FRANQUISTA A FRANÇA

Paris, 20. — L'ordre d'expulsió dictada per les autoritats franceses contra subdits espanyols residents a Biarritz, com a conseqüència dels treballs realitzats per la policia especial després de les detencions practicades a Marsella, confirma plenament l'existència d'organitzacions d'espionatge, a les quals ja ens hem referit en informacions anteriors.

Encara que les autoritats guarden una extrema reserva sobre l'element afor, i no es coneixen, encara, els noms dels no individus, creiem que podem assegurar que es tracta d'altres tantes persones que pertanyen a l'organització d'espionatge franquista desenvolupada a Biarritz.

Alguns individus estaven en estreta relació amb l'alemany von Gess, igualment expulsat de Sant Joan de Luz, fa deu dies, com a conseqüència de les seves activitats polítiques. El von Gess pertany al personal diplomàtic de l'ambaixada d'Alemanya a Salamanca.

Les autoritats franceses han ordenat noves detencions de subdits espanyols que treballaven al servei de Franco. Pel que fa als detinguts de Marsella, han estat sotmesos darrerament a un sever interrogatori per part de les autoritats judicials, i es creu que avui seran sotmesos a un càrrec. Es preveuen noves detencions.

A Marsella, com a Biarritz, la nervosa de les autoritats és absoluta. Tota la premsa aplaudeix les disposicions preses per les autoritats franceses davant dels maneigs dels espies espanyols, i insisteixen per tal que els treballs de la policia no acabin fins desmantellar completament tots els agents al servei del feixisme, que operen a les costes de la Mediterrània i del sud de França.

Els italians topen amb serioses dificultats en intentar colonitzar Etiòpia

Londres, 20. — El diari «News Chronicle» publica una informació en la qual assegura que pot confirmar la notícia donada diumenge passat per un altre diari, segons la qual el Govern italià havia proposat a Haile Selassie i de tornar a ocupar el tron d'Abissínia, a fi d'aconseguir la pacificació del país.

La gestió italiana s'explica perfectament si es té en compte el cúmul de dificultats amb què topen els feixistes per a la colonització d'Etiòpia, no solament degut a les insurreccions indígenes, sinó al descontentament que regna entre els colonitzadors italians.

El Negus contestà que no tractaria amb Itàlia, sinó per mitjà de la Societat de Nacions, organisme del qual Etiòpia continua formant part.

La informació en qüestió afegeix que l'eventualitat del seu retorn a Etiòpia com a cap d'un Estat sotmès a un mandat per la Societat de Nacions, però mai no consentiria d'ajudar els italians a sortir de les d'últimes dificultats amb què topen a Etiòpia.

S'ha de tenir en compte que aquestes informacions, donades sota reserves, han estat desmentides a Roma.

Sense noves de Levanevski

Moscou, 20. — L'Agència Tass comunica: El Govern ha publicat un comunicat sobre les recerques portades a cap per a trobar els avions que participaven en el raid Moscou-Amèrica del Nord.

«Avui», diu, «no s'ha captat cap senyal de ràdio 200. El trençador «Krasnii» es trobava a 160 graus longitud Oest, i 71 graus latitud Nord, entre espessa boira. L'aviador Zádov ha retornat a Wellen, degut a la boira que hi ha a Wellen i a punta d'arribar, el seu objectiu més proper. L'aviador Gratzinski arriba a Duddinka; l'aviador Golovin a Tiumen.

Per ordre del Govern soviètic l'administració central marítima del Nord ha adquirit un gran vaivó que participarà en les recerques i serà comandat per sir Hubert Wilkins, l'explorador polar ben conegut.

MUSSOLINI, PARLA...

"No pot arribar cap moment en què Roma ignori Berlín ni Berlín Roma; entre els dos règims hi ha plena solidaritat"

acaba dient que no «tolerarà» el bolxevisme a la Mediterrània

ENS ASSABENTEM QUE SICILIA I ELS CAMISES NEGRES SÓN UNA MATÈRIA COSA

Palerm, 20. — Mussolini ha començat el seu discurs dient que parlarà en primer lloc dels problemes de Sicília, i a continuació dels problemes que interessin tot Itàlia. Finalment, parlarà de qüestions internacionals.

«En primer lloc he de comunicar als companys de les 85 províncies del Regne, i als Estats antifeixistes que resten al món, que Sicília és feixista fins a la medulla. Sicília i els camises negres són una mateixa cosa. Sicília i el feixisme constitueixen un tot indivisible».

EL FEIXISME PROPUGNA PER UNA POLITICA DE PAU

S'estén en consideracions, a continuació, sobre el paper que representa l'esmentada illa en la geografia de l'Itàlia imperial.

Parlant de les maniobres realitzades, fa al·lusió a les excessives interpretacions atribuïdes per l'estranger a les maniobres.

«Els Estats estrangers han d'adonar-se que la Itàlia feixista propugna per una política de pau i que per això recorre a les fonts directrius per al millorament de relacions amb tots els Estats i especialment amb els nostres veïns».

LES RELACIONS D'ITALIA AMB ELS ALTRES ESTATS LIMITROFS

«No hi ha cap dubte que des del mes de març darrer les nostres relacions amb Iugoslàvia han millorat considerablement. Les nostres relacions amb Hongria i Àustria continuen inspirant-se en els protocols de Roma. Amb Suïssa, les nostres relacions són més amistoses que mai».

Pel que fa a França, diu: «El que examinem amb esperit de calma i d'imparcialitat aquestes relacions, arribem a la conclusió que no hi ha matèria per a un drama, i que les relacions serien indubtablement millors si a França certs elements autoritzats no fossin idòlatres i idòls alhora de Ginebra i no hi haguessin d'altres corrents de fa alguns anys, que esperen la caiguda del règim feixista amb una constància digna de millor causa».

I MES ENLLA DE LES FRONTERES «ES TROBA» AMB ANGlaterra

Després d'afegir: «El passim més enllà de les fronteres terrestres i marítimes, ens trobem amb Anglaterra. He dit «ens trobem». Prego, doncs, als estranjeris que es disposen a fer de traductors, que facin una distinció entre trossos i opar».

Mussolini continua dient: «Si examinem les relacions amb Anglaterra, des de fa dos anys, cal arribar a la conclusió que han estat presidides per la incomprensió».

Considera que l'opinió mundial ha quedat darrerament levada dels esdeveniments, i afegeix que detesta el concepte pintoresc que alguns tenen d'Itàlia.

UN MORT QUE FA 16 MESOS QUE EMPESTA L'AITÀLIA

Després exclama: «Es desconeix la Itàlia jove, resolta i fortíssima. Gràcies als acords de gener, la situació queda una mica clara. Però després s'han registrat episodis lamentables sobre els quals val més no discutir».

Actuant en compte les nostres fronteres colonials comunes, crec que puc trobar el mitjà de conciliar les dues tendències que hi ha. Actualment Itàlia està disposada a col·laborar per resoldre tots els problemes que comprometen la vida d'Etiòpia. Cal tenir, tanmateix, en compte totes les realitats presents. La primera és l'Imperi.

«Amb relació a aquest punt s'ha dit que desitgem el reconeixement per part de la Societat de Nacions. No hi ha res més fals. No, companys; no pretenem que Ginebra reconegui el naixement d'una «semi colònia». No. Actualment es tracta d'un enterrament. El mort fa setze mesos que empesta l'aire. Si no el voleu enterrar per raons d'alta política, feu-ho almenys per raons d'higiene».

Malgrat que no s'ens pot acusar d'una tendència excessiva, amb relació a la Societat de Nacions, no serà de més registrar que s'ha produït una nova divisió entre els que han reconegut l'Imperi i els que no ho han fet».

«EL DUCE» ES PROCLAMA AMO I SENYOR DE LA «MEDITERRANEA

«Una altra realitat que cal no oblidar, és allò que s'anomena comunament l'eix Roma-Berlín».

«Pot arribar cap moment en què Berlín ignori Roma ni que Roma ignori Berlín; entre els dos règims hi ha plena solidaritat, no solament en la teoria, sinó també en la pràctica».

La multitud interromp amb «Viva» a Espanya.

«El Duce» continua dient: «Proclamo de la manera més categòrica, que no tolerarem ni la mínima cosa anàloga».

I ACABA REMARCANT LA FORÇA DE LA ITALIA FEIXISTA

Mussolini ha acabat dient: «El pla que s'ha dit en discurs fa una crida de pau a tots els països banyats per les aigües de la Mediterrània, o que hi han acudit per cercar la seva civilització».

«Esperem que aquesta crida serà ben rebuda, però si no ho fos, no ens preocuparia, car la Itàlia feixista tant en l'ordre moral com en el material té tanta força que pot fer front i doblegar qualsevol desafiament».

A LONDRES ELS PLAUEL DUCO

Londres, 20. — El discurs del duce

es considerat a Londres com un prefaci a les entrevistes destinades a reforçar el «gentleman's agreement».

Es considera satisfactori el to «conciliador» del discurs.

Ha causat perfecta impressió el paràgraf en què el duce ha posat de manifest la voluntat d'Itàlia de col·laborar amb tots els Estats interessats en la Mediterrània.

Sembla que les paraules del duce podran fer oblidar en part, a l'opinió anglesa, les contínues agressions de que són víctimes a la Mediterrània els vaixells mercants per part de submarins de nacionalitat desconeguda.

Segurament sir Eric Drummond, abans de retornar a Itàlia, s'entrevistará amb Chamberlain, el qual actualment es troba de vacances a Escòcia.

En arribar a Roma, l'ambaixador anglès serà interrogat sobre les disposicions del Govern de Londres amb relació als problemes que preocupen el Govern italià.

A BERLÍN QUALIFIQUEM DE «LUMINOSOS» ELS TEMES QUE MUSSOLINI HA TRACTAT

Berlín, 20. — El discurs de Mussolini ha impressionat favorablement l'opinió alemanya.

Als cercles autoritzats es considera que Mussolini ha exposat en termes «luminosos» diferents punts de la situació exterior. Es considera que les seves paraules no es presen a cap interpretació errònia.

LES DUES CONDICIONS QUE POSA ITALIA PER AL MANTENIMENT DE LA PAU

Roma, 20. — El discurs de Mussolini no ha defraudat les esperances dels elements italians, els quals en veritat esperaven una crida a la pau i a la col·laboració europea.

Es posa de manifest que Itàlia posa dues condicions per al manteniment de la pau:

- 1.- Existència de l'eix Roma-Berlín.
- 2.- Solució de la qüestió d'Etiòpia.

Mussolini no pretén que es reconegui l'Imperi italià, però desitja que es proclamï el «Imperi del Negus» ha deixat d'existir.

El nazisme estén llurs tentacles fins al Brasil

Rio de Janeiro, 20. — En un discurs pronunciat a la Cambra de diputats contra els sagants successos esdevinguts a Campos el dia 15 d'agost, el diputat Velasco denuncia la política expansionista i els maneigs del nazisme que intenta trastornar la política exterior del Brasil i conquistar el poder interior mitjançant el seu ajut material i moral als integralistes (partit conservador atípic).

L'orador crida l'atenció dels brasilers sobre aquest perill real que amenaça la sobirania de la Pàtria.

EL COMITE NACIONAL DE LA C. N. T. PROTESTA DEL PROSELITISME A L'EXERCIT

València, 20. — Aquest matí al Congrés s'han reunit els membres de la Comissió Interpartidària, presidits pel senyor Martínez Barrio. S'ha tractat de la potència que la política expansionista i els maneigs del nazisme que intenta trastornar la política exterior del Brasil i conquistar el poder interior mitjançant el seu ajut material i moral als integralistes (partit conservador atípic).

L'orador crida l'atenció dels brasilers sobre aquest perill real que amenaça la sobirania de la Pàtria.

EL AJUT DE SUÏSSA

València, 20. — Es troben a València dos delegats de la Cruz Roja de Barcelona que, acompanyats d'alguns membres de l'Oficina de Ginebra, han realitzat diverses gestions oficials.

Dintre d'uns dies arribaran a Espanya quinze autocars enviat pel poble suís per tal de col·laborar a l'evacuació de Madrid.

EL RIGOR DE LA CENSURA TREU TOT INTERES ALS PERIODICS

Madrid, 20. — Aquest nit s'ha publicat la següent nota a «Mundo Obrero»:

«Nuestro fraternal colega «El Sol» nos ruega hagamos constar que reitera su adhesión a la carta abierta dirigida al camarada Julián Zugazoguia que ha aparecido tachada en parte en la edición de hoy por causas ajenas a la voluntad de la dirección del periódico. Varios operarios de máquinas, incumpliendo, por desconocimiento, las órdenes dadas a los responsables de talleres, machacaron el texto del citado documento ante la gestión telefónica del interesado de que aquella no se publicara. «El Sol» está completamente conforme con los conceptos emitidos en la carta al ministro de la Gobernación, que debe considerarse como publicada destacadamente en la edición de hoy de nuestro querido colega».

Sobre el mateix tema, diu «El Socialista»:

«Razones que no son del caso, nos impidieron asistir ayer a la reunión de directores de periódicos para tratar de la censura. Forma perjudicial para la prensa madrileña con que en la actualidad se ejerce. Identificados con el espíritu de esa reunión y no figurando nuestra firma al pie de la carta que se ha enviado al compañero Zugazoguia, podríamos interpretar como desconformidad con el contenido. Por el contrario, como los demás colegas, venimos padeciendo desde hace algún tiempo los rigores de la censura, cuya finalidad no acertamos a comprender, como no sea la de restar todo interés a nuestros periódicos».

EL PRESIDENT DE MEXIC RE-MERCIA A LLUIS COMPANYS PER LA TRAMESA D'UNA ESCULTURA

«La rebré com a una nova demostració de l'amistat vers el poble mexicà»

L'Honorable President de la Generalitat, senyor Lluís Companys, ha rebut la següent lletra del President de la República de Mèxic, senyor Lázaro Cárdenas:

«México, D. F., julio 16 de 1937. Excmo. señor Lluís Companys. Presidente de la Generalidad de Cataluña, Barcelona, España.

Excmo. Señor:

Tengo el gusto de referirme a su atenta carta de 11 de junio, en la que se sirve anunciarme el envío de una escultura, obra de uno de los más populares artistas catalanes y que recibí como una nueva demostración de profunda amistad hacia el pueblo mexicano.

Quiero aprovechar estas cortas líneas para reiterar mis sinceros votos por el triunfo de la democracia española.

Con mi saludo afectuoso,

CARDENAS».

Els queviures sols sofriran un augment del 23'5 per cent sobre els preus del primer trimestre del 1936

Madrid, 20. — La sessió del Consell municipal fou presidida pel camarada Henche.

Aprovada l'acta de la sessió anterior s'entra en l'ordre del dia.

En discutir-se el punt segon, relacionat amb el subministrament de queviures a Madrid, l'alcalde donà compte d'una reunió de la Comissió interministerial de Proveïments, celebrada a València, en la qual s'adoptaren acords d'interès relacionats amb el racionament a tot l'Espanya i els queviures a la Mediterrània, de queviures fixació de preus per a tot Espanya, prenent com a base els preus que regien en el primer trimestre del 1936, amb un augment del 23'5 per 100.

El dictamen que es discutí torna a estudi la Comissió. Que acoblar les disposicions d'aquell Municipi amb les emanades del Govern.

Entre altres assumptes aprovats figura la concessió d'un donatiu en metàl·lic de cinc mil pessetes a la

vidua de l'eximí escriptor Ramon del Valle Inclán. També s'acordà contribuir amb cinc mil pessetes a la subscripció oberta a benefici dels habitants de Colmenar Viejo que han estat perjudicats pel bombardeig de l'aviació fascista.

En discutir-se el dictamen de Governació sobre la cessantia de cinc empleats municipals, es posà a votació, entenent-se que els regidors que votaren en contra del dictamen ho feren al mateix temps a favor d'un dictamen de la Comissió depuradora, que proposa l'expulsió dels empleats en lloc de cinc que proposa la Comissió de Governació.

Votaren quinze en pro i altres quinze en contra, per la qual cosa el dictamen es votà novament en la propera sessió, conforme a preceptes reglamentaris.

En el període de precs i preguntes el conseller Escanilla remarcà la urgència de la construcció del ferrocarril Tarancon-Madrid.

GALLECS, RECONQUISTEU GALICIAI

Madrid, 20. — El Batalló de les Milícies Populars Gallegues, de la Primera Brigada de l'onzena Divisió, ha fet pública una nota adreçada a tots els gal·les antifeixistes invitant-los a ingressar en l'Exèrcit Popular. Entre altres coses, diu així: «Al nostre costat teniu un lloc i un fusell per a defensar Espanya contra la invasió estrangera, per a reconquistar Galícia, per a defensar la democràcia i el poble. Els vostres fills demanaran a guanyar-vos! Que quan sigui alliberada Galícia, no sofriu la vergonya de sentir el retrat de la vostra traïció o la vostra indiferència en aquesta lluita a mort entre el poble i els seus enemics!»

Gal·les: Ocupen el lloc que us correspon en la lluita! Pel vostre esdevenidor i pel dels vostres successors! Visca Galícia lliure del terror feixista! Visca el Front Popular!

Els periodistes madrilenys protesten de com és exercida la censura

Madrid, 20. — La premsa publica la següent carta oberta, dirigida al ministre de la Gobernació:

«Estimats companys Zugazoguia: Reunint els directores dels diaris madrilenys «El Sol», «La Voz», «Informaciones», «El Socialista», «La Libertad», «Mundo Obrero», «El Clarificador» i «El Liberal» per tal d'examinar el procedir de la censura, decidim enviar-vos la més enèrgica protesta per la desconsideració i menyspreu amb què són tractats els nostres diaris, defensors tots de la política que representa i desenvolupa el Govern del Front Popular.

La censura de premsa madrilenya erigida arbitràriament en definitiva d'allo publicable i d'allo que no ho és, impedeix de manera sistemàtica la inserció de nombroses notícies i comentaris favorables al Govern i a les necessitats de la guerra. Considerem intolerable aquest menyspreu a la premsa madrilenya que tan excel·lent servei ve prestant a la guerra i al Front Popular, menyspreu que es reflecteix en la intolerància que presideix les normes de la censura. Això irroga als diaris grans perjudicis, cosa que ve a agreujar la difícil situació dels nostres diaris.

Demanem al Ministre de la Gobernació que adopti immediatament les reformes precises a la «censura», per tal que aquesta no s'exerceixi especialment contra els diaris que defensen el Govern. En carta directa us enviem les suggestions que, unides al vostre gran coneixement del que ha d'ésser la censura, us facilitaran la labor de modificar-la. Us preguem urgència en la resolució.

Els directores de diaris madrilenys aprofiten amb plaer aquesta ocasió per a reiterar la seva més ferma adhesió al Govern del Front Popular.

Per «El Socialista», Manuel Alvarez; per «Política», Ossorio Tafall; per «Informaciones», Francesc Torquemada; per «El Sol», María Perla; per «La Voz», José Luis Salazar; per «Claridad», Isidro R. Mendizábal; per «A.B.C.», Mariano Espinosa; per «Ahorra», R. Peña; per «La Libertad», Antonio Hiermosilla; per «Mundo Obrero», M. Navarro Ballesteros; per «El Clarificador», Carlos Rodríguez; per «El Liberal», Emilio Ayenza».

EL COMITE NACIONAL DE LA C. N. T. PROTESTA DEL PROSELITISME A L'EXERCIT

València, 20. — Reunió del Comitè Nacional de la C. N. T., del 19 d'agost del 1937.

S'ha elevat al Govern el document acusatori elaborat per la Regional d'Aragó.

El secretari s'informa que a conseqüència de l'oposició d'alguns partits no ha estat possible arribar a plantejar al ministre de Defensa col·lectivament que es talli l'exercit proselitista i acció partidista que té lloc dins l'Exèrcit, desatent-se l'ordre del Ministeri de Defensa sobre el particular.

El Comitè es dona per assabentat que el company Manuel López ha estat elegit per la regió del Centre per a formar part del Comitè Nacional.

Els representants a Comitès nacionals d'enllaç, informen sobre la seva gestió, la qual s'aprova.

La delegació d'Aragó informa de la seva gestió i és aprovada.

VALENCIA

REUNIO DE LA COMISSIO INTERPARTIDARIA

València, 20. — Aquest matí al Congrés s'han reunit els membres de la Comissió Interpartidària, presidits pel senyor Martínez Barrio. S'ha tractat de la potència que la política expansionista i els maneigs del nazisme que intenta trastornar la política exterior del Brasil i conquistar el poder interior mitjançant el seu ajut material i moral als integralistes (partit conservador atípic).

L'orador crida l'atenció dels brasilers sobre aquest perill real que amenaça la sobirania de la Pàtria.

EL COMITE NACIONAL DE LA C. N. T. PROTESTA DEL PROSELITISME A L'EXERCIT

València, 20. — Reunió del Comitè Nacional de la C. N. T., del 19 d'agost del 1937.

S'ha elevat al Govern el document acusatori elaborat per la Regional d'Aragó.

El secretari s'informa que a conseqüència de l'oposició d'alguns partits no ha estat possible arribar a plantejar al ministre de Defensa col·lectivament que es talli l'exercit proselitista i acció partidista que té lloc dins l'Exèrcit, desatent-se l'ordre del Ministeri de Defensa sobre el particular.

El Comitè es dona per assabentat que el company Manuel López ha estat elegit per la regió del Centre per a formar part del Comitè Nacional.

Els representants a Comitès nacionals d'enllaç, informen sobre la seva gestió, la qual s'aprova.

La delegació d'Aragó informa de la seva gestió i és aprovada.

EL RIGOR DE LA CENSURA TREU TOT INTERES ALS PERIODICS

Madrid, 20. — Aquest nit s'ha publicat la següent nota a «Mundo Obrero»:

«Nuestro fraternal colega «El Sol» nos ruega hagamos constar que reitera su adhesión a la carta abierta dirigida al camarada Julián Zugazoguia que ha aparecido tachada en parte en la edición de hoy por causas ajenas a la voluntad de la dirección del periódico. Varios operarios de máquinas, incumpliendo, por desconocimiento, las órdenes dadas a los responsables de talleres, machacaron el texto del citado documento ante la gestión telefónica del interesado de que aquella no se publicara. «El Sol» está completamente conforme con los conceptos emitidos en la carta al ministro de la Gobernación, que debe considerarse como publicada destacadamente en la edición de hoy de nuestro querido colega».

Sobre el mateix tema, diu «El Socialista»:

«Razones que no son del caso, nos impidieron asistir ayer a la reunión de directores de periódicos para tratar de la censura. Forma perjudicial para la prensa madrileña con que en la actualidad se ejerce. Identificados con el espíritu de esa reunión y no figurando nuestra firma al pie de la carta que se ha enviado al compañero Zugazoguia, podríamos interpretar como desconformidad con el contenido. Por el contrario, como los demás colegas, venimos padeciendo desde hace algún tiempo los rigores de la censura, cuya finalidad no acertamos a comprender, como no sea la de restar todo interés a nuestros periódicos».

DINTRE SARAGOSSA ES DENROTLEN VERITABLES COMBATS

Aleanyic, 20. (Del nostre enviat especial). — No hi ha cap novetat digna d'esment als sectors corresponents a aquesta zona militar. Solament alguns trossos, però sense que en cap moment prenguin les proporcions dels dies anteriors.

Seguix la situació expectant pels greus successos que s'estan desenvolupant al camp feixista i la calma sembla estar pendient d'allo que passi al camp rebel per tal de procedir a una intervenció decisiva.

En alguns llocs d'aquest front es porten a cap operacions de reconeixement, durant les quals s'ha pogut registrar com la descomposició fascista segueix en augment, particularment pel que fa als fronts de Saragossa, on ha estat fàcil apreciar el soroll dels trossos, cosa que va d'acord amb les declaracions d'alguns evadits, els quals asseguren que s'estan desenvolupant veritables combats entre les forces nacionals i llurs aliats estrangers durant els quals es registren gran nombre de baixes. Han declarat, a més, entre altres coses que en moltes poblacions les tropes italianes han hissat la bandera d'Itàlia en lloc de la fascista.

L'enemic és rebutjat al front de Santander amb grans pèrdues

Santander, 20. — (Servei exclusiu de Fehus). — La boira del dia d'ahir va impedir d'operar a l'aviació i per aquest fet, els combats no tingueren la violència de les jornades anteriors, cosa que ha permès de reconstruir les nostres línies i en alguns combats reconquistar noves posicions.

Al «Puerto de El Escudo» es combat acarnissadament. En aquest sector, l'enemic ha concentrat tots els elements tècnics dels quals disposa.

Els facciosos segueixen pressionant amb el propòsit d'obrir-se camí, però ensopueguen amb la resistència heroica de les nostres forces.

En el curs de la jornada els rebels temptejaren la resistència lleial per diversos sectors. En tots trobaren la mateixa resposta ferma per

contenir l'avanc. En alguns moments la lluita va adquirir extraordinària violència.

L'enemic segueix malbaratant material i llança sobre algunes posicions nombrosos carros d'assalt. Després llança els seus homes en massa perquè siguin segats per les nostres armes automàtiques.

Les referències rebudes fins a l'última hora d'ahir a la tarda fan saber que totes les temptatives feixistes foren frustrades. Es rebutja l'enemic amb abundants pèrdues.

La jornada es caracteritzà també per l'enèrgica ofensiva de les forces lleials en diversos sectors. El comandament republicà ordenà una sèrie de contraatacs que s'efectuaren amb molta sort.

COMUNICATS DE GUERRA

DEL MINISTERI DE DEFENSA NACIONAL

València, 20. — Comunicat oficial de guerra facilitat pel Gabinet d'Informació de l'Estat Major del Ministeri de Defensa Nacional, a les 24 hores:

EXERCIT DE TERRA:

CENTRE. Canoneig enemic sobre Madrid i Aranjuez.

Activitat normal sobre altres sectors d'aquest front.

Evadits del camp facciosos, dos.

EST. — Les nostres tropes han ocupat avui, al matí, Punta Calvario.

Els facciosos s'han replegat en direcció a l'Ermida de Santa Cruz, on la seva situació és molt difícil.

L'artilleria rebel ha bombardejat les nostres posicions properes a Gavín.

Al sector de Leciferna continua el foc de canó i morter entre els grups enemics.

Avui al migdia s'ha sentit intens troteig en direcció a Jaca. Es tracta, segons sembla, d'una lluita més entre els facciosos.

Evadits del camp enemic, quatre soldats i un paísà.

NORD (Santander). — Un atac enemic en direcció a Entrambasaguas fou rebutjat per les tropes de la República, amb tot i els grans efectius que en ell prengueren part i l'altor de material amb què s'executà.

En direcció a San Pedro del Romeral, pels voltants del Cementiri, les nostres forces es defensaren amb braó extraordinari.

Altres unitats de tropes republicanes es mantenen en les posicions de Coter de la Osera.

ASTURIAS. — Canoneig enemic sobre les nostres posicions de l'an Esteban de las Cruces i Pinar.

Als facciosos els han estat fets deu presoners i s'ha presentat als nostres rengles un evadit.

SUD. — Al front de Porcuna i Bujalance, s'han sentit des de primeres hores del matí d'ahir explosions d'artilleria i foc de metralladora i fusil dintre del camp rebel. En direcció a Porcuna s'observa gran moviment de cotxes, la qual cosa sembla confirmar l'anormalitat de la situació.

Evadits del camp enemic, un soldat i tres païsans.

SUD DEL TELX. — Activitat de diferents armes en alguns sectors.

Evadits del camp facciosos en aquest front: cinc soldats amb armament.

TEROL. — Foc de fusell i morter en algunes posicions.

EXERCIT DE LAIRE

L'aviació republicana ha efectuat els següents bombardeigs en el dia d'avui:

A Vitoria, l'aeròdrom on hi havia sis aparells de bombardeig i vuit o deu caces.

A la província de Sòria, el pont i pas a nivell que hi ha al nord d'Almazán i l'estació del ferrocarril de Medinaceli.

A Burgos, l'estació de Trespaderma i a Aranda de Duero la corresponent a la línia ferrada de Valladolid a Ariza.

Durant un servei de reconeixement per la costa catalana, els nostres aparells descobriren un hidro facciós, al qual atacaren. L'hidro llançà les bombes al mar i fugí vers les Balears.

La nostra aviació es dedica també a llançar proclames sobre les posicions faccioses a diferents fronts.

DEL GOVERN CATALA

Comunicat del Cap de l'Exèrcit de l'Est a S. E. el President de Catalunya:

Després d'una acurada i intensa preparació, les nostres forces, amb una admirable empena, han ocupat Punta Calvario on ha calgut vencer forta resistència per part de l'enemic.

Res més de nou.

Les «niñas bien» «UN PETO PER CADA ROIG QUE MATIS»

Torrebaja, 20. (De l'enviat especial de Fehus). — Malgrat el foc de totes les armes mecàniques, especialment els canons dels rebels que utilitzaren en tot el dia d'ahir, es pot considerar la jornada com a tranquil·la. Amb el malbaratament de municions, els facciosos no han aconseguit altra cosa que trencar el silenci en aquest front, ja que cap millorament no han aconseguit en seves posicions, ni ens han produït cap baixa als nostres rengles.

Malgrat aquesta activitat en els dispar, que sembla demostrar estat perfecte de les unitats de lluita, es sap que encara no s'han refet del gran càstig sofert en els últims dies, especialment a Vilhel. Ho demostra el fet que encara els col·lectius republicans segueixen lluitant a la pladosa tasca de soterrar els cadàvers que deix

